

20/1/14

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC401 a, b, en c
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T549(1), 2011T549(2) en 2011T549(3)

datum uitspraak 26/02/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

De Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van
het Coulacefonds voor schadevergoeding aan
slachtoffers van seksueel misbruik in het
[internaat], voorheen behorende tot de
Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen Brüder
des heiligen Franziskus, hierna te noemen: Coulacefonds,

en

de Orde van de Minderbroeders Franciscanen,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: de Orde.

1. Verloop van de procedure

algemeen

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 16 augustus 2013, tezamen met de twee adviezen van de Klachtencommissie d.d. 17 juli 2013, één met zaaknummer 2011T549 (1) en (3) en één met zaaknummer 2011T549 (2). In deze adviezen is het seksueel misbruik gepleegd door drie personen gegrond verklaard.

Verloop 2011T549 (1) en (3): [internaat]

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing voor een R.K. instelling in Nederland. Ten aanzien van het seksueel misbruik als vermeld in de adviezen van de Klachtencommissie d.d. 17 juli 2013 met de zaaknummers 2011T549 (1) en (3), is de R.K. instelling, waartoe de daders behoorden, te weten de Congregatie van de Broeders Franciscanen, (de Nederlandse provincie van de Ordensgemeinschaft der Armen-Brüder des heiligen Franziskus), niet meer in Nederland actief.

Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeinschaft, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is inmiddels een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de RKK in Nederland.

Verloop 2011T549 (2): Orde Minderbroeders Franciscanen

1.3 Naar aanleiding van het advies van de Klachtencommissie met zaaknummer 2011T549 (2) tegen een persoon verbonden aan de Orde, is de brief van de orde d.d. 20 juli 2013 ontvangen, waarin de Orde te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door de Orde ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.4 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Het Coulacefonds en de Orde hebben zich ook aan de Compensatieregeling onderworpen. Partijen (met uitzondering van het Coulacefonds) hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Algemeen

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in het advies met zaaknummer 2011T549(1) en (3) en in het advies met zaaknummer 2011T549(2) zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in deze twee adviezen, gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker heeft in de [periode] en [periode] op het [internaat] in [plaats] verbleven. Hij zat daar in de eerstgenoemde periode in de vijfde en zesde klas van de lagere school en in de tweede periode op de Mavo. In de tussenliggende periode is verzoeker naar de HBS gegaan, maar toen dat niet goed ging, is hij eerst naar de Mulo in [plaats] gegaan en later weer terug naar [internaat] gegaan.

2.2 Advies met zaaknummer 2011T549 (1) en (3): [internaat];

2.2.a misbruik door broeder [naam]

Wijlen [naam] (hierna: broeder [naam]) was ziekenbroeder op het internaat. Nadat verzoeker een keer hard was gevallen, kwam hij op de ziekenzaal terecht. Aannemelijk is geworden dat broeder [naam] bij die gelegenheid de blote billen van verzoeker heeft betast alsmede dat hij één vinger een stukje in de anus van verzoeker heeft gestoken. Ook heeft hij verzoeker tegen zijn geslachtsdeel aangetrokken, terwijl hij seksueel getinte opmerkingen in het oor van verzoeker fluisterde. Dit vond in de eerste periode plaats dat verzoeker op [internaat] verbleef.

Voorts heeft broeder [naam] in de tweede periode van verzoekers verblijf op [internaat] vier keer zijn vinger diep in de anus van verzoeker gestoken. Ook heeft broeder [naam] in het ka-

der van een sportkeuring vijfmaal de blote geslachtsdelen van verzoeker betast. Bij aanvang van het seksueel misbruik door broeder [naam] was verzoeker circa 10 jaar oud.

2.2 b misbruik door broeder [naam]

Wijlen [naam] (hierna: broeder [naam]) was schoolhoofd op het internaat in [plaats]. Aannemelijk is geworden dat broeder [naam], onder het mom van een controle of verzoeker wel koorts had, eenmaal de blote geslachtsdelen van verzoeker heeft betast.

2.3 Advies met zaaknummer 2011T549 (2): de Orde; misbruik door pater [naam]

Wijlen [naam] (hierna: pater [naam]) was als priester verbonden aan het internaat in [plaats] en hij was rector van het internaat van [periode]. Hij was eveneens de biechtvader van verzoeker. Aannemelijk is geworden dat pater [naam] verzoeker krachtig naar zich toe heeft getrokken en stevig vast hield waarbij hij verzoeker een tongzoen heeft gegeven en hem over zijn kleren aan zijn geslachtsdeel heeft betast. Verzoeker heeft pater [naam] toen van zich af kunnen duwen en is weggelopen. Verzoeker was ten tijde van dit seksueel misbruik ongeveer 16 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van twee niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk adviezen van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen de broeders [naam] en [naam] met zaaknummer 2011T549 (1) en (3) en voorts tegen pater [naam] met zaaknummer 2011T549 (2). In de hiervoor genoemde adviezen zijn de klachten tegen deze drie personen gegrond verklaard.

Het advies van de Klachtencommissie met zaaknummer 2011T549 (2) is voorzien van de schriftelijke beslissing van de Orde tot overname van het advies. Het advies van de Klachtencommissie met zaaknummer 2011T549 (1) en (3) is -gelet op de omstandigheden als genoemd in overweging 1.2- niet voorzien van de schriftelijke beslissing tot overname van het advies.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten drie daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 meerdere daders en verschillende R.K-instellingen

Het feit dat sprake is van meerdere daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen, doet aan bovenstaande niet af. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de -gezien de aard van het misbruik- van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van enerzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan dezelfde R.K.- instelling enerzijds en anderzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan verschillende R.K.-instelling anderzijds.

3.4 categorie-indeling n.a.v. het misbruik broeder [naam]

Gelet op het door broeder [naam] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat de aanvraag voor een financiële compensatie vanwege het misbruik verricht door broeder [naam] ingedeeld dient te worden in categorie 4, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling.

De Compensatiecommissie komt tot deze indeling op grond van de volgende overweging. Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. De onderhavige seksuele handelingen, waarbij met een vinger in de anus wordt binnengedrongen, vallen daar ook onder.

3.5 categorie-indeling n.a.v. het misbruik broeder [naam]

Gelet op het jegens verzoeker door broeder [naam] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat het door broeder [naam] verrichte seksueel misbruik ingedeeld dient te worden in categorie 2, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling. Het seksueel misbruik is beperkt gebleven tot één gebeurtenis waarbij de intieme delen van verzoeker zijn betast.

3.6 categorie-indeling misbruik pater [naam]

Ook het door pater [naam] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en waarvan het bewijs is geleverd, zoals vermeld onder 3.1, dient naar het oordeel van de Compensatiecommissie te worden ingedeeld in categorie 2, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling.

Het seksueel misbruik is beperkt gebleven tot één gebeurtenis waarbij de intieme delen van verzoeker zijn betast en verzoeker is getongzoend. In dat kader wordt opgemerkt dat geen sprake is geweest van een vorm van 'binnendringen' die door de Compensatiecommissie in categorie 4 wordt ingedeeld. Tongzoenen wordt immers niet als zodanig beoordeeld en valt in beginsel niet in categorie 4.

3.7 conclusie categorie-indeling

Voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie het misbruik door de broeders [naam], [naam] en door pater [naam] gezamenlijk beoordelede, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 4.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie hier op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

4.2 Zoals onder 3.7 vermeld, is sprake van indeling in categorie 4, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling. Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat tussen deze schade en het seksueel misbruik. Nu uit overweging 2.2 van de adviezen van de Klachtencommissie valt af te leiden dat verzoeker een succesvol leven heeft weten op te bouwen met een mooie carrière en een gelukkig huwelijk, is naar het oordeel van de Compensatiecommissie een vergoeding van eventuele vermogensschade niet aan de orde. Aldus heeft de Compensatiecommissie ook aan verzoeker bericht bij mailbericht van 13 november 2013. Dit leidt tot het advies tot betaling van het in categorie 4 vermelde vaststaande bedrag van €25.000,--.

Het voorgaande laat onverlet dat sprake is geweest van een ernstige schending van zowel de lichamelijke als geestelijk integriteit van verzoeker, waarbij het feit dat verzoeker door meerdere personen seksueel is misbruikt een verzwarende dimensie geeft aan het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 4 en adviseert:

- het Coulacefonds aan verzoeker te betalen een bedrag van €20.000,--, en
- de Orde van de Minderbroeders Franciscanen aan verzoeker te betalen een bedrag van €5.000--,

welke bedragen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak dienen te zijn voldaan.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 26/02/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter